

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA OCHRONY PRAWNEJ

Spis treści

Rozdział I	Ogólne Warunki Ubezpieczenia Ochrony Prawnej	3
	Postanowienia ogólne	3
	Warunki ubezpieczenia	4
	Sposób korzystania z ubezpieczenia ochrony prawnej	6
	Sposób korzystania z ubezpieczenia porady prawnej	6
	Postanowienia końcowe	7
Rozdział II	Warianty ochrony ubezpieczeniowej	7
	Wariant OP Auto	7
	Wariant OP Rodzina	7
	Wariant OP Biznes	7
	Wariant OP Agro	7
	Wariant OP Nieruchomości	7
Załącznik	Zakresy ubezpieczenia	8

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA OCHRONY PRAWNEJ

ROZDZIAŁ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

Postanowienia wstępne

1. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia zwane dalej „OWU” mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych, jako „Ubezpieczyciela”, a Ubezpieczającymi.
2. Umowa ubezpieczenia zwana dalej umową zawierana jest w oparciu o dokument ubezpieczenia zwany dalej „polisą”, postanowienia OWU oraz obowiązujące przepisy prawa.
3. Umowa może zostać zawarta na warunkach odbiegających od OWU pod warunkiem zachowania formy pisemnej.
4. Użyte w niniejszych OWU wyrażenia i zwroty należy rozumieć w taki sposób, w jaki są one definiowane w niniejszych OWU.
5. Postanowienia Rozdziału I OWU mają zastosowanie do wszystkich ubezpieczeń i wariantów, których dotyczy umowa. Rozdział II OWU ureguluje kwestie związane z danym wariantem ubezpieczenia i może zawierać postanowienia szczególne, mające pierwszeństwo stosowania przed postanowieniami Rozdziału I.
6. W sprawach nieuregulowanych w OWU mają zastosowanie przepisy Kodeksu Cywilnego oraz inne obowiązujące przepisy prawa.

§ 2

Definicje

Terminom użytym w niniejszych OWU nadaje się następujące znaczenie:

- 1) **adwokat** – adwokat albo radca prawny zgodnie z odpowiednimi przepisami obowiązującymi w tym zakresie. Do zagranicznych podmiotów uprawnionych do świadczenia pomocy prawnej stosuje się odpowiednio postanowienia OWU dotyczące **adwokatów**;
- 2) **doradztwo w zakresie prawa rodzinnego, opiekuńczego i spadkowego** – udzielenie przez **adwokata** bezpośredniej ustnej lub pisemnej porady prawnej z zakresu prawa rodzinnego lub spadkowego. Stan faktyczny, którego dotyczy porada musi podlegać prawu polskiemu;
- 3) **działalność gospodarcza** – zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły;
- 4) **działalność rolnicza** – działalność wytwórcza w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego, a także wynajmowania przez rolników pokoi, sprzedaży posiłków domowych i świadczenia w gospodarstwach rolnych innych usług związanych z pobytem turystów;
- 5) **Kancelaria Prawna** – działająca w sposób i w formie przewidzianej w przepisach prawa dla świadczenia pomocy prawnej profesjonalny zespół prawników, kierowany przez osoby z uprawnieniami radcy prawnego bądź **adwokata**, świadczący usługi, z których na warunkach określonych w niniejszych warunkach ubezpieczenia mogą korzystać osoby ubezpieczone;
- 6) **koszty notarialne** – wynikające z przepisów powszechnie obowiązującego prawa opłaty za wymagane przez prawo czynności notarialne pozostające w niezbędnym związku ze sprawami objętymi zakresem ubezpieczenia;
- 7) **koszty opinii rzeczoznawców w postępowaniu przedsądowym** – wynagrodzenie rzeczoznawców w postępowaniu przedsądowym, jeżeli skorzystanie z ich usług jest niezbędne do dochodzenia przez Ubezpieczonego jego praw w postępowaniu sądowym (w sprawach objętych zakresem ubezpieczenia) albo do ustalenia szans takiego procesu; Ubezpieczyciel pokrywa koszty rzeczoznawców z listy Ubezpieczyciela bądź uzgodnionych wcześniej z Ubezpieczycielem;
- 8) **koszty podróży Ubezpieczonego do sądu zagranicznego** – koszty wydatki w związku z podróżą Ubezpieczonego w obie strony na posiedzenie sądu zagranicznego jeżeli stawiennictwo Ubezpieczonego było obowiązkowe, obliczane wg następujących zasad:
 - a) koszt przejazdu koleją w wagonie drugiej klasy albo
 - b) koszt przelotu samolotem liniowym w klasie ekonomicznej, jeżeli odległość wynosi ponad 1 500 km,
 - c) koszt przejazdu własnym samochodem zgodnie z przepisami o podróżach służbowych obowiązującymi w dniu rozpoczęcia podróży. Koszty te pokrywane są do wysokości kosztów przewidzianych dla podróży na podstawie pkt. a) lub b), w zależności od odległości wskazanych w tych punktach,
 - d) koszty niezbędnych diet i kosztów noclegu zgodnie z przepisami o podróżach służbowych obowiązującymi w dniu rozpoczęcia podróży;
- 9) **koszty poręczenia majątkowego w postępowaniu karnym** – składana przez Ubezpieczonego jako oskarżonego kwota w celu uniknięcia tymczasowego aresztowania; koszty te są wykładane przez Ubezpieczyciela w formie nieoprocenowanej pożyczki, do zwrotu której Ubezpieczony jest zobowiązany z chwilą ustania poręczenia majątkowego bądź z chwilą orzeczenia przepiędki przedmiotu poręczenia;

- 10) **koszty postępowania administracyjnego** – regulowane przez powszechnie obowiązujące przepisy prawa koszty związane z postępowaniem administracyjnym, obejmujące opłaty i koszty w postępowaniu przed organami administracji państwowej i samorządowej, do których poniesienia lub zaliczkowego uiszczenia Ubezpieczony jest zobowiązany w szczególności opłaty oraz należności świadków i biegłych;
- 11) **koszty postępowania egzekucyjnego** – regulowane przez powszechnie obowiązujące przepisy prawa koszty związane z prowadzeniem postępowania egzekucyjnego w sprawach cywilnych, do których uiszczenia Ubezpieczony jest zobowiązany w przypadku, gdy występuje jako egzekwujący wierzyciel a także koszty, które jest zobowiązany pokryć w przypadku, gdy występuje jako egzekwowany dłużnik;
- 12) **koszty postępowania sądu polubownego** – koszty prowadzenia postępowania przed sądem polubownym aż do zakończenia postępowania o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego, do wysokości 150% kosztów sądowych, które powstałyby przed właściwym państwowym sądem pierwszej instancji;
- 13) **koszty sądowe** – regulowane przez powszechnie obowiązujące przepisy prawa koszty związane z postępowaniem sądowym cywilnym, sądowym karnym bądź sądowno-administracyjnym, obejmujące opłaty i wydatki, do których poniesienia lub zaliczkowego uiszczenia Ubezpieczony jest zobowiązany – w szczególności:
 - a) opłaty sądowe oraz należności świadków i biegłych w postępowaniu cywilnym,
 - b) opłaty sądowe i zwrot wydatków – w postępowaniu sądowno-administracyjnym;
- 14) **ochrona prawna i porada prawna przy dochodzeniu własnych roszczeń odszkodowawczych** – obrona interesów związanych z dochodzeniem własnych roszczeń odszkodowawczych z tytułu czynów niedozwolonych, których następstwem jest szkoda na mieniu lub na osobie, a które nie wynikają z czynności prawnej (także roszczenia, w związku z odpowiedzialnością za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny); ochrona prawna przy dochodzeniu własnych roszczeń odszkodowawczych z tytułu czynów niedozwolonych nie obejmuje obrony przed roszczeniami z tytułu czynów niedozwolonych;
- 15) **ochrona prawna i porada prawna przy dochodzeniu odszkodowań za przymusowy ubój zwierząt** – dochodzenie roszczeń od Skarbu Państwa bądź zobowiązanego na podstawie przepisów prawa organu lub urzędu, związanych z wydaniem przez uprawniony organ administracji publicznej decyzji w przedmiocie przymusowego uboju zwierząt, których właścicielem jest Ubezpieczony, wchodzących w skład gospodarstwa rolnego należącego do Ubezpieczonego;
- 16) **ochrona prawna i porada prawna umów związanych z prowadzoną działalnością rolniczą** – obrona interesów związanych z umowami zawieranimi przez Ubezpieczonego, związanymi z prowadzoną przez niego działalnością rolniczą – w szczególności umowami kontraktacji, zakupu i sprzedaży płodów rolnych i zwierząt gospodarskich oraz zakupu środków służących do prowadzenia działalności rolniczej; ochrona ubezpieczeniowa dotyczy również spraw związanych z dopłatami bezpośrednimi z budżetu Państwa;
- 17) **ochrona prawna i porada prawna w zakresie prawa karnego i wykroczeń** – obrona w postępowaniu karnym i w sprawach o wykroczenia w związku z zarzutem popełnienia przestępstwa albo wykroczenia. W przypadku kary pozbawienia wolności lub grzywny przekraczającej 1 000 zł, ubezpieczenie obejmuje dodatkowo, przy każdym zdarzeniu objętym ubezpieczeniem, łącznie nie więcej niż 2 wnioski: o ulaskawienie, odroczenie wykonania kary, warunkowe przedterminowe zwolnienie lub rozłożenie spłaty na raty;
- 18) **ochrona prawna i porada prawna w postępowaniu w związku z zatrzymaniem prawa jazdy lub dowodu rejestracyjnego** – obrona interesów prawnych w postępowaniu w przypadku zatrzymania prawa jazdy lub dowodu rejestracyjnego pojazdu;
- 19) **ochrona prawna w sądowych sprawach podatkowych** – obrona interesów prawnych w zakresie prawa podatkowego na etapie postępowania sądowego; ochrona prawna w sądowych sprawach podatkowych obejmuje zarówno obronę przed roszczeniami jak i dochodzenie roszczeń wynikających z prawa podatkowego (w odniesieniu do spraw podatkowych nie przysługują ochrona w ramach ubezpieczenia porady prawnej);
- 20) **ochrona prawna i porada prawna w zakresie prawa pracy i ubezpieczeń społecznych** – obrona interesów prawnych ze stosunków pracy oraz ze stosunków zatrudnienia urzędników państwowych i samorządowych, w zakresie odpowiadającym stosunkowi pracy, a także sądowna obrona interesów prawnych w zakresie ubezpieczeń społecznych;
- 21) **ochrona prawna i porada prawna w zakresie umów i praw rzeczowych** – obrona interesów prawnych z tytułu umów i praw rzeczowych (tj. praw, o których mowa w Księdze II Kodeksu Cywilnego) dotyczących zakresu ubezpieczenia; ochrona prawna umów obejmuje zarówno obronę przed roszczeniami jak i dochodzenie roszczeń wynikających z umów;

- 22) **osoba uprawniona** – Ubezpieczony lub inna osoba lub podmiot uprawniony do świadczeń z tytułu umowy ubezpieczenia;
- 23) **osoby trzecie** – wszystkie osoby pozostające poza stosunkiem ubezpieczeniowym (osoby inne niż Ubezpieczyciel, Ubezpieczający, Ubezpieczony bądź inna Osoba Uprawniona);
- 24) **pojazdy** – pojazdy mechaniczne zarejestrowane w Rzeczypospolitej Polskiej i dopuszczone do ruchu na drogach stosownie do przepisów ustawy „Prawo o ruchu drogowym”;
- 25) **pokrycie kosztów rzeczoznawcy** przy ocenie rozmiaru szkody w ubezpieczeniu upraw – pokrycie przez Ubezpieczyciela kosztów rzeczoznawcy, który oceni szkodę w uprawie rolnej prowadzonej przez Ubezpieczonego i objętej ubezpieczeniem w innym zakładzie ubezpieczeń niż Ubezpieczyciel – w przypadku sporu (również na etapie przedsądowym) pomiędzy Ubezpieczonym a tym zakładem ubezpieczeń co do zakresu szkody w uprawach;
- 26) **porada prawna dotycząca wypadków komunikacyjnych i wszelkich zdarzeń w ruchu drogowym** – porady prawne i konsultacje prawne dotyczące wszystkich kwestii prawnych związanych z wypadkami komunikacyjnymi i zdarzeniami w ruchu drogowym, które nie zostały objęte w pozostałych zakresach ubezpieczenia;
- 27) **porada prawna w zakresie prawa cywilnego** – porady prawne i konsultacje prawne dotyczące wszystkich kwestii prawnych związanych z prawem cywilnym (zagadnienia ogólne, prawo zobowiązań, spadkowe, rodzinne, konsumenne), nie wyłączonych z zakresu ochrony ubezpieczeniowej;
- 28) **posiadacz** – posiadacz samodzielnego pojazdu oraz korzystający z pojazdu na podstawie umowy leasingu;
- 29) **Ubezpieczający** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, która zawiera umowę ubezpieczenia i jest zobowiązana do opłacania składek;
- 30) **Ubezpieczony** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, na rzecz której zawarto umowę;
- 31) **udział własny** – kwota, o którą Ubezpieczyciel zmniejsza wypłacone odszkodowanie, ustalona jako stała wartość, procent sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia lub procent wysokości szkody;
- 32) **uprawniony kierowca lub pasażer** – osoba, która używa ubezpieczonego pojazdu za wyraźną lub dorozumianą zgodą właściciela pojazdu lub korzystającego z pojazdu na podstawie umowy leasingu;
- 33) **wynagrodzenie adwokata** – wynagrodzenie adwokata, z którego usług korzysta Ubezpieczony pokrywane według następujących zasad:
 - a) dla kosztów zastępstwa prawnego świadczącego przez adwokata poleconego Ubezpieczonemu przez Ubezpieczyciela – wysokość wynagrodzenia dla adwokata nie jest limitowana i wynika z uzgodnień pomiędzy adwokatem a Ubezpieczycielem,
 - b) dla kosztów zastępstwa prawnego świadczącego przez adwokata wybranego przez Ubezpieczonego obowiązują zasady następujące:
 - I. dla kosztów zastępstwa prawnego świadczącego przez adwokata na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przyjmuje się za należne kwoty stawek minimalnych określonych na podstawie odpowiednich przepisów prawa w sprawie opłat za czynności adwokatów,
 - II. dla kosztów zastępstwa prawnego świadczącego przez uprawnionego prawnika na terytorium innych państw stosuje się stawki ustawowe przewidziane za daną czynność w danym systemie prawnym,
 - III. w razie braku w danym państwie regulacji prawnej dotyczącej wysokości stawek lub w przypadku, gdy prawodawstwo danego kraju dopuszcza uznanie i kształtowanie tych stawek w obrocie, wynagrodzenie za świadczenie określonego typu usługi prawnej nie może być wyższe od średnich stawek rynkowych obowiązujących w danym kraju,
 - IV. w postępowaniu przedsądowym, Ubezpieczyciel przejmuje koszty wynagrodzenia adwokata do wysokości określonej w pkt. a), ustalonej według zasad określonych w przepisach, stanowiących podstawę do zaszędzenia przez sądy kosztów zastępstwa prawnego. Odpowiednio stosuje się postanowienia punktów b)-c), z tym że w przypadku, gdy w danym państwie istnieje system opłat za czynności adwokackie w postępowaniu przedsądowym, stosuje się te przepisy,
 - c) Ubezpieczyciel zwraca koszty wynagrodzenia jednego adwokata, a w przypadku konieczności obrony praw Ubezpieczonego za granicą Ubezpieczyciel pokrywa koszty 2 pełnomocników – jednego w Polsce, drugiego za granicą,
 - d) zasady opisane w pkt. a)-c) dotyczą ustalania wysokości wynagrodzenia dla adwokata zarówno na etapie sądowym jak i przedsądowym – przy czym za oba te etapy należy się jedno wynagrodzenie ustalone według tychże zasad;
- 34) **zwrot kosztów procesu poniesionych przez stronę przeciwną** – zwrot kosztów prowadzenia sprawy cywilnej przez stronę przeciwną na zasadach określonych

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA OCHRONY PRAWNEJ

w przepisach powszechnie obowiązującego prawa, do którego **Ubezpieczony** został zobowiązany na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu.

§ 3

Zawarcie umowy

- Umowa zawierana jest w oparciu o wniosek **Ubezpieczającego**. Wniosek ten ma formę pisemną i sporządzany jest na formularzu stosowanym przez **Ubezpieczyciela**.
- Umowa zawierana jest pod warunkiem zaakceptowania przez **Ubezpieczyciela** wniosku **Ubezpieczającego**. **Ubezpieczyciel** zastrzega sobie prawo do uzależnienia zawarcia umowy od indywidualnej oceny ryzyka.
- Z zastrzeżeniem poniższych ustępów, w razie wątpliwości za moment zawarcia umowy uważa się moment, w którym **Ubezpieczony** otrzymał od **Ubezpieczyciela** **polisie**.
- W przypadku gdy umowa ma zostać zawarta na warunkach odmiennych od **OWU** dla swej ważności takie odmienne postanowienia muszą zostać przyjęte za porozumieniem stron w formie pisemnej, poprzez stosowny zapis w **polisie** albo w drodze pisemnego aneksu do umowy.
- Umowa może zostać zawarta przez **Ubezpieczającego** na rachunek własny bądź na cudzy rachunek. Niniejsze **OWU** określają jakie obowiązki związane z umową spoczywają na **Ubezpieczającym**, a jakie na **Ubezpieczonym**.
- Postanowienia niniejszych **OWU** dotyczące obowiązków i uprawnień, roszczeń **Ubezpieczyciela** lub wyłączeń ochrony odnoszących się do **Ubezpieczonego** mają odpowiednio zastosowanie również do innych **Osób Uprawionych**.
- W przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek obowiązek poinformowania **Ubezpieczonego** o treści umowy (w tym postanowieniach niniejszych **OWU**) spoczywa na **Ubezpieczającym**. Jednak jeśli **Ubezpieczony** zgłosi **Ubezpieczycielowi** takie żądanie, informacja ta zostanie przekazana **Ubezpieczonemu** bezpośrednio przez **Ubezpieczyciela**.

§ 4

Okres ubezpieczenia

- Umowę zawiera się na czas określony, na okres wskazany w **polisie** (okres ubezpieczenia). W **polisie** określa się datę i godzinę, od których rozpoczyna się okres ubezpieczenia. Jeśli nie wskazano godziny, ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się od godziny 0:00, jednak w takim przypadku okres ubezpieczenia może rozpocząć się najwcześniej dnia następnego po zawarciu umowy.
- Początek okresu ubezpieczenia nie może przypadać wcześniej niż moment zawarcia umowy.
- Ochrona ubezpieczeniowa jest udzielana w okresie ubezpieczenia, jednak w przypadku wcześniejszego rozwiązania umowy ubezpieczenia wygasa z momentem rozwiązania umowy.

§ 5

Rozwiązanie umowy

- Jeżeli umowa zawarta została na okres dłuższy niż sześć miesięcy, **Ubezpieczający** ma prawo odstąpienia od umowy, w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy. Jeśli jednak **Ubezpieczający** jest przedsiębiorcą, termin ten wynosi 7 dni.
- Ubezpieczyciel** może wypowiedzieć umowę wyłącznie z ważnych powodów polegających na tym, że w trakcie trwania umowy (w tym po zgłoszeniu szkody) okaże się, że umyślnie naruszono obowiązki informacyjne związane z zawarciem umowy.
- Umowa rozwiązuje się:
 - z dniem, w którym upłynął okres ubezpieczenia,
 - z dniem, w którym **Ubezpieczający** odstąpił od umowy,
 - z dniem, w którym **Ubezpieczający** bądź **Ubezpieczyciel** wypowiedział umowę z przyczyn określonych niniejszymi **OWU** bądź przepisami prawa,
 - z upływem dnia poprzedzającego dzień, w którym miał rozpocząć się okres ubezpieczenia – jeśli termin płatności składki przypadał przed tym dniem i nie opłacono składki w terminie,
 - z dniem, w którym bezskutecznie minął dodatkowy termin wyznaczony przez **Ubezpieczyciela** **Ubezpieczającemu** do zapłaty raty składki,
 - w odniesieniu do Wariantu OP Auto i OP Nieruchomości – z chwilą utraty tytułu prawnego do przedmiotu, którego dotyczy ubezpieczenie (w szczególności na skutek przeniesienia prawa własności), chyba że umowa jednocześnie dotyczy również innych przedmiotów lub wcześniej **Ubezpieczyciel** wyraził zgodę na objęcie ochroną ubezpieczeniową innego przedmiotu,
 - w innych przypadkach przewidzianych przepisami prawa.
- Rozwiązanie umowy nie zwalnia **Ubezpieczającego** z obowiązku zapłaty składki za okres, w jakim **Ubezpieczyciel** udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
- Jeśli umowa uległa rozwiązaniu przed upływem okresu ubezpieczenia, **Ubezpieczyciel** zwróci **Ubezpieczającemu** odpowiednią część składki liczonej proporcjonalnie za każdy dzień niewykorzystanego okresu ubezpieczenia.

§ 6

Obowiązki Ubezpieczającego związane z zawarciem umowy

- Ubezpieczający** ma obowiązek poinformować **Ubezpieczyciela** o wszystkich znanych sobie okolicznościach, o które **Ubezpieczyciel** zapytywał w formularzu wniosku albo przed zawarciem umowy w innych pismach.
- W razie zawarcia umowy na cudzy rachunek obowiązek określony w ust. 1 spoczywa zarówno na **Ubezpieczającym**, jak i na **Ubezpieczonym**, chyba że **Ubezpieczony** nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
- Ubezpieczyciel** nie ponosi odpowiedzialności jeśli zdarzenie jest następstwem tych okoliczności, o których **Ubezpieczyciel** nie wiedział bądź, co do których miał błędne informacje – na skutek naruszenia obowiązku wskazanego w ust. 1. Jeżeli obowiązek ten naruszono z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzednim.
- Jeśli na skutek naruszenia obowiązków, o których mowa w ust. 1, naliczono składkę zbyt niską w stosunku do składki, która powinna zostać naliczona, **Ubezpieczyciel**:
 - jest uprawniony do zażądania od **Ubezpieczającego** dopłaty brakującej części składki albo
 - jeśli **Osoba Uprawiona** do świadczenia jest jednocześnie **Ubezpieczającym** a zdarzenie już zaszło – potrąci brakującą część składki z wypłacanego świadczenia.

§ 7

Obowiązek informowania o zmianach okoliczności w czasie trwania umowy

- Ubezpieczający** oraz **Ubezpieczony** mają obowiązek informowania **Ubezpieczyciela** o zmianach wszelkich okoliczności, o które **Ubezpieczyciel** zapytywał w formularzu wniosku albo w innych pismach przed zawarciem umowy.
- Ubezpieczyciel** nie ponosi odpowiedzialności jeśli zdarzenie jest następstwem tych okoliczności, o których **Ubezpieczyciel** nie wiedział bądź, co do których miał błędne informacje – na skutek naruszenia obowiązku wskazanego w ust. 1. Jeżeli obowiązek ten naruszono z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzednim.

§ 8

Składka

- Za udzielenie ochrony ubezpieczeniowej **Ubezpieczycielowi** należy się składka. Zobowiązaniem do zapłaty składki jest **Ubezpieczający**.
- Wysokość składki jest ustalana na podstawie aktualnie obowiązującej taryfy z uwzględnieniem zniżek i zwyczaj w składce wynikających z taryfy. Wysokość składki może zostać również ustalona na podstawie indywidualnej oceny ryzyka dokonanej przez **Ubezpieczyciela**.
- Składka opłacana jest jednorazowo lub w ratach. Ilekroć w niniejszych **OWU** jest mowa o składce należy rozumieć przez to również pierwszą ratę składki.
- Wysokość składki lub jej rat oraz terminy płatności wynikają z **polis**y.
- Składka powinna zostać opłacona najpóźniej w dniu zawarcia umowy, chyba że w **polisie** **Ubezpieczyciel** wskazał późniejszy termin płatności.
- W przypadku gdy termin płatności składki przypada przed początkiem okresu ubezpieczenia, nieopłacenie składki w terminie powoduje automatyczne rozwiązanie umowy z upływem dnia poprzedzającego dzień, który miał stanowić początek okresu ubezpieczenia.
- Pozostałe konsekwencje nieopłacenia składki lub jej raty w terminie regulują przepisy Kodeksu Cywilnego.
- W razie rozwiązania umowy na skutek nieopłacenia składki lub jej raty, składki lub raty składki wpłacone przez **Ubezpieczającego** po rozwiązaniu umowy podlegają zwrotowi.
- Za zapłatę składki lub jej raty uważa się wyłącznie zapłatę kwoty nie mniejszej niż wynikająca z **polis**y.
- W przypadku zapłaty składki przelewem, za dzień zapłaty uważa się dzień złożenia zlecenia przez **Ubezpieczającego** pod warunkiem, że na rachunku bankowym **Ubezpieczającego** znajdowała się wystarczająca ilość środków.

WARUNKI UBEZPIECZENIA

§ 9

Przedmiot ubezpieczenia. Charakter świadczenia ubezpieczeniowego

- Przedmiotem ubezpieczenia jest umożliwienie obrony interesów prawnych **Ubezpieczonego** oraz poniesienie przez **Ubezpieczyciela** związanych z tym kosztów.
- Obok ubezpieczenia ochrony prawnej ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również ubezpieczenie porady prawnej – o ile wynika to z postanowień **OWU**. Ilekroć w zakresie danego ryzyka **OWU** przewidują ochronę zarówno w zakresie ubezpieczenia ochrony prawnej jak i porady prawnej, zakres spraw, w których ma zastosowanie ubezpieczenie porady prawnej określa się analogicznie jak w definicji danego ryzyka w ubezpieczeniu ochrony prawnej.

- W ubezpieczeniu ochrony prawnej **Ubezpieczyciel** ponosi przewidziane umową ubezpieczenia koszty obrony interesów prawnych **Ubezpieczonego**. Ochrona ubezpieczeniowa przysługuje pod warunkiem, że prowadzenie sprawy jest celowe (nie zachodzą przesłanki określone w § 19).
- W ubezpieczeniu porady prawnej **Ubezpieczyciel** organizuje oraz opłaca możliwość skorzystania przez **Ubezpieczonego** z usług prawnych, określonych w warunkach ubezpieczenia. Usługi te świadczone są przez **Kancelarię Prawną** współpracującą z **Ubezpieczycielem** przy obsłudze ubezpieczenia. Pełna i wyłączna odpowiedzialność za świadczone usługi spoczywa na **Kancelarii Prawnej**. **Kancelaria Prawna** posiada ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej związanej ze świadczeniami przez siebie usługami.
- Ochrona ubezpieczeniowa przysługuje pod warunkiem, że zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową („wypadek ubezpieczeniowy”) zaszło w okresie ubezpieczenia. Definicję wypadku ubezpieczeniowego zawiera § 14.
- Ochrona ubezpieczeniowa dotyczy wyłącznie spraw („ryzyk”) wskazanych w warunkach ubezpieczenia, z uwzględnieniem ograniczeń i wyłączeń odpowiedzialności.
- Wybrane przez **Ubezpieczającego** warianty ochrony ubezpieczeniowej oznaczone zostają w **polisie**.

§ 10

Zakres ochrony ubezpieczeniowej

- Ochrona ubezpieczeniowa może być udzielona w następujących wariantach:
 - OP Auto,
 - OP Rodzina,
 - OP Biznes,
 - OP Agro,
 - OP Nieruchomości.
- Ochrona ubezpieczeniowa może obejmować dowolną kombinację wariantów, o których mowa w ust. 1, jednak ochrona w odniesieniu do Wariantu OP Nieruchomości może zostać udzielona wyłącznie jako rozszerzenie ochrony udzielanej w ramach Wariantów OP Rodzina, OP Biznes lub OP Agro. Zakres ubezpieczenia wynika z **polis**y.
- Szczegółowy zakres ubezpieczenia w poszczególnych wariantach wynika z postanowień Rozdziału II **OWU**.

§ 11

Zakres rekompensowanych kosztów w ramach ubezpieczenia ochrony prawnej

- W ubezpieczeniu ochrony prawnej **Ubezpieczyciel** refunduje w zakresie zagwarantowanym w warunkach ubezpieczenia następujące koszty, obejmujące niezbędne i celowe wydatki dotyczące obrony interesów prawnych **Ubezpieczonego**:
 - wynagrodzenie adwokata,
 - koszty sądowe,
 - zwrot kosztów procesu poniesionych przez stronę przeciwną,
 - koszty postępowania egzekucyjnego,
 - koszty postępowania sądu polubownego,
 - koszty postępowania administracyjnego,
 - koszty poręczenia majątkowego w postępowaniu karnym,
 - koszty notarialne,
 - koszty podróży **Ubezpieczonego** do sądu zagranicznego,
 - koszty opinii rzeczoznawców w postępowaniu przed sądownym.
- Ubezpieczenie nie obejmuje:
 - kosztów ugodowego załatwienia sprawy, jeżeli koszty te nie odpowiadają stosunkowi, w jakim uwzględnione zostały roszczenia obu stron oraz kosztów, do których poniesienia **Ubezpieczony** nie był zobowiązany w danym stanie prawnym,
 - kosztów postępowania egzekucyjnego podjętego na podstawie więcej niż jednego tytułu wykonawczego oraz w przypadku, gdy postępowanie o nadanie klauzuli wykonalności wszczęte zostanie po upływie 3 (trzech) lat od uzyskania tytułu egzekucyjnego,
 - kosztów, do których poniesienia zobowiązana jest inna osoba niż **Ubezpieczony**,
 - kosztów, które **Ubezpieczony** musi ponieść tylko dlatego, że jego przeciwnik wystąpił z powództwem wzajemnym albo też przedstawił zarzut potrącenia, a obrona przed tymi roszczeniami nie jest objęta ubezpieczeniem albo też koszty te zobowiązana jest ponieść osoba trzecia,
 - odszkodowań, które musi zapłacić **Ubezpieczony**, grzywnien, kar administracyjnych lub sądowych, innych kar pieniężnych, podatków ani innych podobnych opłat i danin natury publicznoprawnej,
 - kosztów powstałych w następstwie korzystania z usług osób nie uprawnionych do świadczenia pomocy prawnej lub wydawania opinii w danym zakresie,
 - kosztów powstałych w następstwie korzystania z usług osób nie posiadających prawa do wykonywania zawodu adwokata bądź radcy prawnego,
 - kosztów związanych ze świadomym udzieleniem przez **Ubezpieczonego** nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji albo dostarczeniem sfałszowanych dokumentów,

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA OCHRONY PRAWNEJ

- 9) kosztów związanych ze świadomym zatajeniem przez **Ubezpieczonego** informacji lub dokumentów, mogących mieć wpływ na sposób świadczenia pomocy prawnej lub przebieg postępowania.
3. Koszty ponoszone przez **Ubezpieczyciela** obejmują podatek od towarów i usług (podatek VAT), o ile **Ubezpieczony** nie posiada prawa do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego (odliczenia podatku VAT).

§ 12

Zakres usług gwarantowanych w ramach ubezpieczenia porady prawnej

1. W ramach ubezpieczenia **porady prawnej Ubezpieczony** otrzymuje możliwość skorzystania z zagwarantowanych w warunkach ubezpieczenia usług prawnych. Usługi prawne wykonywane są przez profesjonalną **Kancelarię Prawną** współpracującą z Ubezpieczycielem.

2. W ramach ubezpieczenia **porady prawnej**, w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego **Ubezpieczony** posiada prawo do skorzystania z następujących usług świadczonych przez **Kancelarię Prawną**:

- 1) konsultacje prawne, a także opinie prawne w zakresie spraw wskazanych w niniejszych warunkach ubezpieczenia,
- 2) przesyłanie wzorów umów i wzorów pism należących do powszechnego obrotu,
- 3) przesyłanie tekstów aktów prawnych,
- 4) udzielaniu informacji teleadresowych dotyczących **kancelarii prawnych**, kancelarii notarialnych, biur doradztwa podatkowego, sądów i prokuratur.

3. Świadczenia, o których mowa w ust. 2 pkt 1) (konsultacje prawne i opinie prawne) są spełniane wyłącznie w przypadku gdy problem prawny, z którym związany jest wypadek ubezpieczeniowy mieści się w zakresie ubezpieczenia.

4. W odniesieniu do świadczeń, o których mowa w ust. 2 pkt 1) (konsultacje prawne i opinie prawne), w zależności od charakteru zgłaszanego problemu – sprawa jest załatwiana w sposób następujący:

- 1) o ile to możliwe – problem jest rozwiązywany na bieżąco podczas rozmowy telefonicznej w drodze konsultacji prawnych,
- 2) w przypadku gdy niemożliwe jest rozwiązanie sprawy na bieżąco – **Kancelaria Prawna** po upływie czasu niezbędnego do wypracowania rozwiązania zgłoszonego problemu kontaktuje się telefonicznie z Klientem w celu rozwiązania problemu w drodze konsultacji prawnych,
- 3) w przypadku gdy niemożliwe jest rozwiązanie problemu prawnego w drodze konsultacji prawnej a także na każde życzenie Klienta – problem rozwiązywany jest poprzez sporządzenie opinii prawnej przesyłanej **Ubezpieczonemu** drogą mailową bądź faxem. Na życzenie Klienta – rozwiązanie problemu prawnego zaproponowane Klientowi w drodze konsultacji prawnej zostanie potwierdzone sporządzoną przez **Kancelarię Prawną** opinią prawną (w takim przypadku konsultację prawną i stanowiącą jej potwierdzenie opinię prawną uznaje się za jedną usługę). Opinia prawna sporządzana jest przez prawnika posiadającego uprawnienia radcy prawnego bądź **adwokata**.

5. Konsultacje prawne i opinie prawne świadczone są w oparciu o podany przez **Ubezpieczonego** opis problemu prawnego oraz stanu faktycznego. W przypadku takiej konieczności **Ubezpieczony** przesyła **Kancelarii Prawnej** w formie elektronicznej bądź faxem dokumenty niezbędne do przeprowadzenia konsultacji prawnej bądź sporządzenia opinii prawnej.

6. Rozstrzygnięcie problemu prawnego w drodze konsultacji prawnych bądź opinii prawnej nastąpi w oparciu o podany przez **Ubezpieczonego** stan faktyczny sprawy, o ile otrzymane od **Ubezpieczonego** informacje to umożliwiają. Dalsze zmiany stanu faktycznego i związana z tym konieczność skorzystania z usługi konsultacji prawnych bądź opinii prawnej traktowane są jako nowy wypadek ubezpieczeniowy – nawet jeśli dotyczą tej samej sprawy.

7. Usługi świadczone przez **Kancelarię Prawną** polegające na konsultacjach prawnych bądź sporządzeniu opinii prawnej dotyczą wyłącznie tych problemów prawnych, które spełniają następujące warunki:

- 1) do ich rozwiązania nie jest konieczny kontakt z innymi osobami/podmiotami niż **Ubezpieczony**,
- 2) mogą być rozwiązane w drodze kontaktu z **Ubezpieczonym** za pomocą środków porozumiewania się na odległość,
- 3) podane przez **Ubezpieczonego** informacje (opis stanu faktycznego) i dostarczone dokumenty umożliwiają przedstawienie rozwiązania problemu prawnego.

§ 13

Suma ubezpieczenia i limity świadczeń

1. W ubezpieczeniu ochrony prawnej obowiązuje suma ubezpieczenia stanowiąca limit odpowiedzialności **Ubezpieczyciela** w odniesieniu do jednego zdarzenia. Ponadto w ramach sumy ubezpieczenia obowiązuje limit na **koszty poręczenia majątkowego w postępowaniu karnym**. W **polisie** może zostać ustalony **udział własny**.

2. W ubezpieczeniu **porady prawnej** obowiązują limity świadczeń (usług), z których **Ubezpieczony** może skorzystać w okresie ubezpieczenia.

3. Z zastrzeżeniem ust. 4, suma ubezpieczenia, limit kosztów poręczenia majątkowego oraz limity świadczeń, o których mowa w ust. 1 i 2 zostały określone w **polisie**.

4. Jeżeli **polisa** nie określa limitów świadczeń (usług) w zakresie ubezpieczenia **porady prawnej** – obowiązują następujące limity:

- 1) w odniesieniu do usług, o których mowa w § 12 ust. 2 pkt 1 (konsultacje prawne i opinie prawne) – **3 usługi w rocznym okresie ubezpieczenia**,
- 2) w odniesieniu do pozostałych usług – **4 usługi w rocznym okresie ubezpieczenia**.

§ 14

Wypadek ubezpieczeniowy

1. Ochrona ubezpieczeniowa przysługuje pod warunkiem, że zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową („wypadek ubezpieczeniowy”) zaszło w okresie ubezpieczenia.

2. Za wypadek ubezpieczeniowy w ubezpieczeniu ochrony prawnej uważa się:

- 1) **ochrona prawna w związku z dochodzeniem własnych roszczeń odszkodowawczych** – wypadkiem ubezpieczeniowym jest moment wystąpienia szkody, skutkującej powstaniem roszczenia – bez względu na moment zgłoszenia roszczenia odszkodowawczego,
- 2) **ochrona prawna w zakresie prawa karnego i wykroczeń** – wypadek ubezpieczeniowy zachodzi w chwili, w której **Ubezpieczony** naruszył albo według podejrzeń miał naruszyć przepisy prawa. Postanowienie powyższe dotyczy także postępowania w związku z zatrzymaniem prawa jazdy lub dowodu rejestracyjnego, jeżeli ma to związek z popełnieniem przestępstwa albo wykroczenia,

- 3) **ochrona prawna w sprawach podatkowych** – wypadkiem ubezpieczeniowym jest moment powstania obowiązku podatkowego, który jest przyczyną problemu prawnego lub sporu,
- 4) **doradztwo w zakresie prawa rodzinnego, opiekuńczego i spadkowego** – wypadkiem ubezpieczeniowym jest wystąpienie każdego zdarzenia, które pociąga lub może pociągnąć za sobą zmianę sytuacji prawnej **Ubezpieczonego**. Jeżeli na zmianę sytuacji prawnej **Ubezpieczonego** wpływ ma lub może mieć kilka zdarzeń, miarodajne jest pierwsze z nich,

- 5) **w wszystkich przypadkach nie wymienionych w pkt. 1)-4) – wypadek ubezpieczeniowy zachodzi w chwili, gdy **Ubezpieczony**, jego przeciwnik lub osoba trzecia zaczął naruszać albo domniemywa się, że zaczął naruszać przepisy, obowiązki lub zobowiązania, które to naruszenie jest przyczyną problemu prawnego. W przypadku kilku naruszeń miarodajne jest pierwsze z nich.**

3. Ubezpieczenie nie obejmuje wypadków ubezpieczeniowych, o których mowa w ust. 2 pkt. 3), 4) i 5), które pozostają w związku z oświadczeniem woli albo ze zdarzeniami zaistniałymi przed rozpoczęciem ochrony ubezpieczeniowej.

4. Ubezpieczenie nie obejmuje wypadków ubezpieczeniowych, o których mowa w ust. 2 pkt 3), 4) i 5), które:

- 1) wystąpiły w ciągu pierwszych trzech miesięcy od dnia rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej,
- 2) pozostają w związku z oświadczeniem woli albo ze zdarzeniami, zaistniałymi w ciągu pierwszych trzech miesięcy od dnia rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej.

5. Ust. 4 nie stosuje się w przypadku przedłużenia ochrony ubezpieczeniowej. Przez przedłużenie ochrony ubezpieczeniowej rozumie się sytuację, w której odstąpił pomiędzy końcem a początkiem okresu ubezpieczenia zawartych po sobie umów ubezpieczenia wynosi nie więcej niż 3 miesiące.

6. W ramach ubezpieczenia **porady prawnej** zdarzeniem ubezpieczeniowym uprawniającym **Ubezpieczonego** do skorzystania ze świadczenia jest zaistnienie konieczności skorzystania z usługi prawnej na skutek zaistnienia w życiu bądź działalności **Ubezpieczonego** określonego problemu prawnego.

7. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje zdarzeń objętych ubezpieczeniem, które zostały zgłoszone **Ubezpieczycielowi** po upływie 3 lat od zakończenia umowy ubezpieczenia w zakresie danego ryzyka.

§ 15

Ogólne wyłączenia odpowiedzialności

1. Odpowiedzialność **Ubezpieczyciela** nie obejmuje obrony interesów prawnych:

- 1) pozostających w bezpośrednim lub pośrednim związku z działaniami wojennymi, niepokojami społecznymi, rozruchami, strajkami, lokautem i trzęsieniami ziemi,
- 2) pozostającymi w związku z grą i zakładem oraz transakcjami terminowymi i spekulacyjnymi,
- 3) z umów poręczenia i przejęcia długów (jednak wyłączenie to nie dotyczy ubezpieczenia **porady prawnej**),
- 4) z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego i spadkowego (jednak wyłączenie to nie dotyczy ubezpieczenia **porady prawnej** oraz **doradztwa**

w zakresie prawa rodzinnego, opiekuńczego i spadkowego).

- 5) z zakresu prawa podatkowego, celnego oraz dotyczącego innych opłat publicznoprawnych, a także prawa karnego skarbowego, chyba że wynika to wprost z zakresu ubezpieczenia,

- 6) z zakresu prawa ochrony danych osobowych,

- 7) z zakresu prawa handlowego, prawa spółek handlowych, umów agencyjnych, prawa funduszy inwestycyjnych, prawa obligacji, papierów wartościowych, prawa spółdzielczego i prawa dotyczącego spółdzielni mieszkaniowych, prawa o stowarzyszeniach i związkach zawodowych oraz z zakresu zbiorowego prawa pracy i zbiorowego prawa regulującego status urzędników państwowych i samorządowych,

- 8) wynikających z umów o pracę lub innych stosunków prawnych dotyczących pełnienia funkcji członków ustawowych organów osób prawnych,

- 9) z zakresu prawa patentowego, autorskiego, znaków towarowych, pozostałego prawa własności intelektualnej i przemysłowej, prawa ochrony konkurencji (antymonopolowego) oraz prawa dotyczącego zasad konkurencji,

- 10) z zakresu prawa budowlanego oraz pozostających w związku z:

- a) nabyciem albo zbyciem nieruchomości przeznaczonych pod zabudowę,
- b) planowaniu, projektowaniu lub budową budynku albo części budynku, które są własnością lub znajdują się w posiadaniu **Ubezpieczonego** albo też **Ubezpieczony** zamierza je nabyć albo objąć w posiadanie,

- c) przebudową nieruchomości, budynku lub części budynku, jeśli do jej dokonania konieczne jest uzyskanie jakichkolwiek zezwoleń lub pozwoleń, a nieruchomości, budynek lub część budynku są własnością lub znajdują się w posiadaniu **Ubezpieczonego** albo też **Ubezpieczony** zamierza je nabyć albo objąć w posiadanie,
- d) finansowaniem przedsięwzięć określonych w punktach a)-c),

- 11) z zakresu prawa górniczego i geologicznego, w szczególności w związku ze szkodami na nieruchomościach, spowodowanymi ruchem zakładu górniczego,

- 12) w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym, sądami konstytucyjnymi oraz trybunałami międzynarodowymi, chyba że postępowanie dotyczy obrony interesów prawnych pracowników organizacji międzynarodowych w zakresie stosunków pracy albo publicznoprawnych stosunków zatrudnienia,

- 13) w związku z postępowaniem układowym, naprawczym albo upadłościowym, które zostało albo ma zostać wszczęte w stosunku do **Ubezpieczonego**,

- 14) roszczeń związanych z powstaniem szkody w rzeczach przewożonych w zakresie prowadzonej **działalności gospodarczej lub rolniczej**,

- 15) jeżeli koszty obrony tych interesów prawnych są pokryte z innej umowy ubezpieczenia, zawartej na wcześniejszy okres ubezpieczenia,

- 16) w związku z obroną przed roszczeniami odszkodowawczymi osób trzecich z tytułu czynów niedozwolonych (jednak wyłączenie to nie dotyczy ubezpieczenia **porady prawnej**),

- 17) w związku z roszczeniami **Osób Uprawnionych** przeciwko **Ubezpieczającemu** lub **Ubezpieczonemu** w ramach jednej umowy ubezpieczeniowej.

2. Odpowiedzialność **Ubezpieczyciela** nie obejmuje ponadto obrony interesów prawnych:

- 1) jeśli **Ubezpieczony** spowodował zdarzenie objęte ubezpieczeniem umyślnie i bezprawnie; postanowienie to nie dotyczy przestępstw komunikacyjnych oraz wykroczeń,

- 2) w zakresie roszczeń, które zostały cedowane na **Ubezpieczonego** przez inną osobę,

- 3) w zakresie roszczeń osób trzecich, których **Ubezpieczony** dochodzi w we własnym imieniu,

- 4) w zakresie roszczeń wobec **Ubezpieczyciela** albo działającego w jego imieniu podmiotu zajmującego się likwidacją szkód, jeżeli roszczenia te wynikają z umowy ubezpieczenia ochrony prawnej.

3. Jeżeli **Ubezpieczonemu** zarzuca się:

- 1) popełnienie przestępstwa, innego niż przestępstwo komunikacyjne – ochrona ubezpieczeniowa przysługuje tylko w przypadku, gdy jest to występki, który można popełnić zarówno umyślnie jak i nieumyślnie. Bez znaczenia jest przy tym zasadność postawionego zarzutu lub wynik postępowania karnego. Ochrona ubezpieczeniowa przysługuje tak długo, jak długo **Ubezpieczonemu** zarzucana jest nieumyślność i nie zostanie on prawomocnie skazany za przestępstwo umyślne,
- 2) popełnienie przestępstwa komunikacyjnego – ochrona przysługuje w odniesieniu do wszystkich rodzajów przestępstw.

§ 16

Zakres terytorialny

1. W ubezpieczeniu ochrony prawnej ochroną ubezpieczeniową objęte są wyłącznie zdarzenia objęte ubezpieczeniem, zaistniałe na terenie Polski, państw

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA OCHRONY PRAWNEJ

europejskich, w państwach basenu Morza Śródziemnego, na Wyspach Kanaryjskich i na Maderze.

2. Ubezpieczenie porady prawnej obejmuje jedynie zdarzenia zaistniałe na terenie Polski i związane z prawem polskim.

SPOSÓB KORZYSTANIA Z UBEZPIECZENIA OCHRONY PRAWNEJ

§ 17

Obowiązki Ubezpieczyciela i Ubezpieczonego

1. **Ubezpieczony**, który zamierza skorzystać z ochrony ubezpieczeniowej w ramach ubezpieczenia ochrony prawnej, zobowiązany jest:
 - 1) niezwłocznie poinformować **Ubezpieczyciela** o zaistnieniu i okolicznościach zdarzenia objętego ubezpieczeniem, przekazać korespondencję dotyczącą tego zdarzenia, wskazać, a na żądanie **Ubezpieczyciela** oddać mu do dyspozycji istniejące dowody, a także przekazać **Ubezpieczycielowi** wszelkie dokumenty związane ze zdarzeniem, w tym w szczególności formularz zgłoszenia szkody według wzoru określonego przez **Ubezpieczyciela**, podpisany przez **Ubezpieczonego**, wraz z załącznikami wymaganymi w tym formularzu,
 - 2) uzyskać pisemną zgodę **Ubezpieczyciela** na ustanowienie określonego **adwokata**, udzielić takiej osobie pełnomocnictwa, poinformować ją wyzerpująco i zgodnie z prawdą o okolicznościach sprawy, wskazać dowody, udzielić niezbędnych informacji i dostarczyć odpowiednie dokumenty,
 - 3) na żądanie **Ubezpieczyciela** poinformować go o stanie sprawy oraz w razie konieczności przedsięwziąć niezbędne kroki w celu dalszego wyjaśnienia stanu faktycznego,
 - 4) jeśli nie narusza to w uzasadniony sposób jego praw:
 - a) na uzasadnione żądanie **Ubezpieczyciela** złożyć tylko powództwo częściowe i wstrzymać się z dochodzeniem pozostałych roszczeń do momentu upromocnienia się orzeczenia co do części roszczenia,
 - b) wstrzymać się z dochodzeniem swych roszczeń na drodze sądowej do czasu prawomocnego zakończenia toczącego się już innego postępowania sądowego, o ile może mieć ono znaczenie dla rozstrzygnięcia danego sporu,
 - c) uzgodnić z **Ubezpieczycielem** wszelkie czynności wywołujące powstanie kosztów, w szczególności wnoszenie pozwów i środków zaskarżenia oraz unikać wszystkiego, co mogłoby się przyczynić do nieuzasadnionego zwiększenia kosztów albo mogłoby utrudnić ich zwrot od strony przeciwnej,
 - d) przedłożyć **Ubezpieczycielowi** bez zbędnej zwłoki otrzymane od **adwokatów**, biegłych oraz sądów rachunki, pokwitowania i dokumenty o podobnym charakterze.
2. Jeśli **Ubezpieczony** z winy umyślnej lub z powodu rażącego niedbalstwa naruszy określone w ust. 1 obowiązki i takie naruszenie ma lub będzie miało wpływ na rozmiar odpowiedzialności **Ubezpieczyciela**, **Ubezpieczyciel** może odmówić spełnienia świadczenia ubezpieczeniowego lub odpowiednio je zmniejszyć – w zakresie, w którym naruszenie ma wpływ na rozmiar odpowiedzialności **Ubezpieczyciela**.

§ 18

Wyznaczenie i ustanowienie pełnomocnika

1. Z zastrzeżeniem innych postanowień niniejszych warunków, w ramach ubezpieczenia ochrony prawnej **Ubezpieczonemu** przysługuje prawo swobodnego wyboru **adwokata**, który będzie go reprezentował i którego wynagrodzenie **Ubezpieczyciel** opłaci zgodnie z postanowieniami niniejszych warunków.
2. Na życzenie **Ubezpieczonego**, z zastrzeżeniem innych postanowień niniejszej umowy, **Ubezpieczyciel** może niezobowiązująco polecić **Ubezpieczonemu** **adwokata**, który będzie go reprezentował i którego wynagrodzenie **Ubezpieczyciel** opłaci zgodnie z postanowieniami niniejszych warunków.
3. **Adwokat** ponosi odpowiedzialność wyłącznie wobec **Ubezpieczonego**, a **Ubezpieczyciel** nie ponosi żadnej odpowiedzialności za czynności **adwokata**.
4. Wnioski i informacje zgłoszone przez **adwokata** bezpośrednio **Ubezpieczycielowi**, związane z prowadzonym przez **adwokata** w imieniu **Ubezpieczonego** postępowaniem, którego dotyczy udzielona ochrona ubezpieczeniowa uważa się za równoznaczne z ich przekazaniem przez **Ubezpieczonego** – chyba że **Ubezpieczony** zdecydował inaczej i poinformuje o tym **Ubezpieczyciela**.

§ 19

Ocena sytuacji prawnej

1. W ubezpieczeniu ochrony prawnej **Ubezpieczyciel** ma prawo oceny na podstawie obowiązujących przepisów prawa, czy w danej sytuacji występują przesłanki, powodujące, że prowadzenie sprawy jest niecelowe, tj:
 - 1) nie istnieje szansa korzystnego dla **Ubezpieczonego** załatwienia sprawy,
 - 2) obrona interesów prawnych **Ubezpieczonego** jest sprzeczna z dobrymi obyczajami,

- 3) koszty obrony interesów prawnych **Ubezpieczonego** pozostają w rażącej dysproporcji do zamierzonego celu ich dochodzenia, w szczególności jeżeli przewyższają wartość dochodzonych roszczeń.
2. Decyzję opartą na przesłankach określonych w ust. 1 wraz z odpowiednim uzasadnieniem z podaniem dokładnych powodów niecelowości prowadzenia sprawy, **Ubezpieczyciel** zobowiązany jest niezwłocznie przekazać na piśmie **Ubezpieczonemu**.
3. Jeżeli **Ubezpieczyciel** odmówił spełnienia świadczenia ubezpieczeniowego zgodnie z postanowieniami ust. 1, a **Ubezpieczony** nie zgadza się z jego stanowiskiem, **Ubezpieczony** może zlecić **adwokatowi** na zasadach wynikających z niniejszych warunków przeprowadzenie na koszt **Ubezpieczyciela** ekspertyzy (kontreksperytyza), która potwierdzi lub zaprzeczy istnieniu przesłanek odmowy określonych w ust. 1 i w decyzji **Ubezpieczyciela**.
4. Opinia **adwokata** sporządzona na podstawie ust. 3 jest wiążąca dla **Ubezpieczonego** i **Ubezpieczyciela**, chyba, że w oczywisty sposób odbiega od stanu faktycznego i prawnego.
5. W celu sporządzenia ekspertyzy przewidzianej w ust. 3, **Ubezpieczyciel** wyznaczy **Ubezpieczonemu** co najmniej 30-to dniowy termin, w którym **Ubezpieczony** może skorzystać z prawa do kontreksperytyzy. Jeżeli w oznaczonym terminie **Ubezpieczony** nie złoży kontreksperytyzy nie przysługuje mu świadczenie ubezpieczeniowe. Wyznaczając **Ubezpieczonemu** termin, o którym mowa w zdaniu poprzednim, **Ubezpieczyciel** jest zobowiązany wskazać **Ubezpieczonemu** skutki związane z bezskutecznym jego upływem.

§ 20

Cesja roszczeń, roszczenia regresowe

1. Dopóki roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia nie zostaną ustalone co do zasady i co do wysokości, nie mogą być one przeniesione na osobę trzecią ani zastawione bez uprzedniej pisemnej zgody **Ubezpieczyciela**.
2. Roszczenia **Ubezpieczonego** wobec osób trzecich, dotyczące zwrotu kosztów, które już poniósł **Ubezpieczyciel**, przechodzą z chwilą ich powstania na **Ubezpieczyciela**. Koszty zwrócone **Ubezpieczonemu** zobowiązany jest on przekazać **Ubezpieczycielowi**.
3. W przypadku gdy **Ubezpieczyciel** poniósł już koszty a okazało się później, że zgodnie z niniejszymi warunkami ubezpieczenia ochrona ubezpieczeniowa nie przysługuje (w szczególności prawomocnego skazania **Ubezpieczonego** za popełnienie przestępstwa innego niż komunikacyjne), **Ubezpieczyciel** może od **Ubezpieczonego** zażądać zwrotu poniesionych kosztów.
4. **Ubezpieczony** jest zobowiązany wspierać **Ubezpieczyciela** w dążeniu do odzyskania wszelkich kosztów objętych ubezpieczeniem oraz dostarczać **Ubezpieczycielowi** wszelkich informacji i dokumentów, które są niezbędne do dochodzenia jego praw.

§ 21

Postępowanie likwidacyjne

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia, **Ubezpieczyciel** w terminie 7 dni informuje o tym **Ubezpieczonego** (jeśli nie jest on osobą zgłaszającą to zdarzenie) oraz przeprowadza postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także pisemnie lub drogą elektroniczną informuje **Ubezpieczonego**, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odszkodowania.
2. **Ubezpieczyciel** podejmuje decyzję dotyczącą uznania bądź odmowy uznania swojej odpowiedzialności w terminie 14 dni od daty otrzymania informacji o zajściu zdarzenia oraz dokumentów niezbędnych do ustalenia swojej odpowiedzialności. W przypadku uznania odpowiedzialności **Ubezpieczyciel** wystawia promesę zwrotu kosztów – w zakresie objętym ochroną ubezpieczeniową.
3. Pokrycie przez **Ubezpieczyciela** kosztów, których zwrot gwarantowany jest w warunkach ubezpieczenia odbywa się w sposób następujący:
 - 1) koszty **adwokata** poleconego **Ubezpieczonemu** przez **Ubezpieczyciela** pokrywane są bezgotówkowo na podstawie bezpośrednich rozliczeń pomiędzy **adwokatem** a **Ubezpieczycielem**,
 - 2) koszty **adwokata** wybranego przez **Ubezpieczonego** pokrywane są – w zależności od decyzji **Ubezpieczonego**:
 - a) bezgotówkowo na podstawie faktury wystawionej przez **adwokata** na **Ubezpieczonego**, przedłożonej **Ubezpieczycielowi**,
 - b) jako zwrot **Ubezpieczonemu** kosztów przez niego wyłożonych – na podstawie faktury wystawionej przez **adwokata** na **Ubezpieczonego**, przedłożonej **Ubezpieczycielowi**,
 - 3) koszty opłat sądowych lub opłat w innych postępowaniach oraz zaliczki na koszty postępowania (np. koszty opinii biegłego) i inne koszty o tym charakterze – jako zwrot **Ubezpieczonemu** kosztów przez niego wyłożonych – na podstawie dowodu potwierdzającego poniesienie tych kosztów,
 - 4) koszty postępowania sądowego lub administracyjnego, nie uiszczone zaliczkowo – jako zwrot **Ubezpieczonemu**

kosztów poniesionych przez **Ubezpieczonego** – na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu lub innego właściwego organu,

- 5) **koszty poręczenia majątkowego w postępowaniu karnym** (tzw. „kaucja”) – jako zwrot **Ubezpieczonemu** kwoty wpłaconej przez **Ubezpieczonego** – na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu lub innego właściwego organu,
- 6) zwrot zasądzonych od **Ubezpieczonego** kosztów strony przeciwnej – na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu lub innego właściwego organu – w zależności od decyzji **Ubezpieczyciela**:
 - a) jako zwrot **Ubezpieczonemu** kosztów poniesionych przez **Ubezpieczonego** albo
 - b) bezpośrednio na właściwy rachunek wskazany przez stronę przeciwną,
- 7) zwrot innych kosztów, których pokrycie jest gwarantowane w ramach umowy – na podstawie dowodu ich poniesienia przez **Ubezpieczonego**.
4. **Ubezpieczony** zgłasza do **Ubezpieczyciela** wniosek o pokrycie przez **Ubezpieczyciela** kosztów, wskazując ich rodzaj oraz kwotę. Wniosek może zostać zgłoszony wraz z przekazaniem informacji o zajściu zdarzenia. **Ubezpieczyciel** wydaje decyzję w przedmiocie uznania bądź odmowy pokrycia wnioskowanych kosztów w ciągu 7 dni od zgłoszenia wniosku przez **Ubezpieczonego**. W przypadku uznania wnioskowanych kosztów, **Ubezpieczyciel** dokonuje wypłaty w ciągu 10 dni od zgłoszenia przez **Ubezpieczonego** wniosku o pokrycie kosztów.
5. W przypadku gdy **Ubezpieczony** zgłosi wniosek, o którym mowa w ust. 4 z odpowiednim wyprzedzeniem **Ubezpieczyciel** wykląda za **Ubezpieczonemu** koszty, do pokrycia których zobowiązany jest **Ubezpieczony**, dokonując zapłaty tych kosztów na odpowiedni numer rachunku bankowego (w szczególności dokonuje wpłaty opłat sądowych bezpośrednio na rachunek odpowiedniego sądu). Przez odpowiednie wyprzedzenie rozumie się zgłoszenie wniosku w czasie umożliwiającym **Ubezpieczycielowi** podjęcie decyzji w terminach wskazanych w ust. 4. **Ubezpieczyciel** nie ponosi odpowiedzialności za ewentualne uchybienie terminom procesowym w przypadku jeżeli wniosek **Ubezpieczonego** nie został zgłoszony z odpowiednim wyprzedzeniem.
6. Odmawiając przyjęcia odpowiedzialności bądź pokrycia określonych kosztów, **Ubezpieczyciel** zawiadamia pisemnie osobę zgłaszającą roszczenie o podstawie faktycznej i prawnej swojej decyzji.
7. Jeżeli **Ubezpieczony** nie zgadza się z decyzją **Ubezpieczyciela**, może w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia w tej sprawie złożyć na piśmie, za pośrednictwem jednostki likwidującej szkodę, wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez zarząd **Ubezpieczyciela**.
8. **Ubezpieczony** może również dochodzić roszczeń na drodze sądowej z pominięciem postępowania odwoławczego.
9. **Ubezpieczony** ma prawo wglądu do akt szkodowych i sporządzania na własny koszt odpisów lub kserokopii dokumentów.

§ 22

Sposób wypłaty odszkodowania

W ubezpieczeniu ochrony prawnej odszkodowanie wypłaca się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w walucie polskiej, według wyboru **Ubezpieczonego** i w zależności od przyjętego sposobu rozliczenia kosztów objętych niniejszą umową:

- 1) przelewem na rachunek bankowy **Ubezpieczonego** lub
- 2) przelewem na inny rachunek bankowy wskazany przez **Ubezpieczonego**,
- 3) albo też przekazem pocztowym na adres wskazany przez **Ubezpieczonego**.

SPOSÓB KORZYSTANIA Z UBEZPIECZENIA PORADY PRAWNEJ

§ 23

Sposób korzystania z usług gwarantowanych w ramach ubezpieczenia porady prawnej

1. **Kancelaria Prawna** zapewnia bieżącą obsługę **Ubezpieczonych** w dni robocze od godziny 8.00 do 22.00 (godziny urzędowania **Kancelarii Prawnej**). Poza godzinami urzędowania **Kancelarii Prawnej** **Ubezpieczony** ma możliwość pozostawienia wiadomości głosowej lub informacji w formie poczty elektronicznej wraz z opisem problemu prawnego. W takim wypadku **Kancelaria Prawna** kontaktuje się z **Ubezpieczonym** w następnym dniu roboczym.
2. **Ubezpieczony** kontaktuje się z **Kancelarią Prawną** na wskazany w dokumencie ubezpieczenia numer telefonu.
3. W godzinach wskazanych urzędowania **Kancelarii Prawnej** następuje kontakt z dyżurnym prawnikiem **Kancelarii Prawnej**, który na podstawie podanych przez **Ubezpieczonego** danych weryfikuje istnienie i zakres ochrony ubezpieczeniowej. Następnie – w oparciu o zgłoszone przez **Ubezpieczonego** żądanie i podany przez niego opis problemu prawnego następuje spełnienie usługi gwarantowanej niniejszymi warunkami ubezpieczenia.
4. Z zastrzeżeniem pozostałych zapisów niniejszych warunków ubezpieczenia, w przypadku gdy jest to niezbędne do prawidłowego spełnienia usługi konsultacji prawnych

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA OCHRONY PRAWNEJ

bądź sporządzenia opinii prawnej, **Kancelaria Prawna** może zażądać od Klienta przesłania odpowiednich dokumentów w formie elektronicznej na podany adres mailowy bądź na podany numer faxu.

5. Usługi z zakresu porady prawnej, spełniane są w miarę możliwości niezwłocznie tj. na bieżąco podczas rozmowy telefonicznej lub w ciągu 24 godzin od otrzymania zgłoszenia przez **Ubezpieczonego** (bądź otrzymania od **Ubezpieczonego** dokumentów niezbędnych do prawidłowego wykonania usługi).

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 24

1. Wszystkie zawiadomienia i oświadczenia związane z zawarciem, wykonaniem lub rozwiązaniem umowy muszą być:
 - 1) składane na piśmie za pokwitowaniem lub
 - 2) przesłane listem poleconym.
2. Zmiana adresu **Ubezpieczającego** lub **Ubezpieczonego** musi być zgłoszona **Ubezpieczycielowi** w jednej z form wskazanych w ust. 1. W przeciwnym wypadku pismo **Ubezpieczyciela** skierowane na ostatni znany adres **Ubezpieczającego** lub **Ubezpieczonego** wywiera skutki prawne od chwili, w której byłoby doręczone, gdyby **Ubezpieczający** lub **Ubezpieczony** nie zmienił adresu.

§ 25

Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia zostały zatwierdzone Uchwałą Zarządu CONCORDIA POLSKA TUW i wchodzi w życie z dniem 15 września 2011 roku, mając zastosowanie do umów zawieranych począwszy od tego dnia.

ROZDZIAŁ II WARIANTY OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ

WARIANT OP AUTO

§ 1

1. W wariancie ubezpieczenia **OP Auto** ochrona ubezpieczeniowa dotyczy spraw związanych:
 - 1) z posiadaniem i użytkowaniem **pojazdu** wskazanego na **polisie**,
 - 2) ze zdarzeniami w ruchu drogowym.
2. Ochroną objęte są następujące ryzyka:
 - 1) **ochrona prawna i porada prawna w zakresie umów i praw rzeczowych** związanych z ubezpieczonym **pojazdem**,
 - 2) **ochrona prawna w sądowych sprawach podatkowych** związanych z ubezpieczonym **pojazdem**,
 - 3) **ochrona prawna i porada prawna przy dochodzeniu własnych roszczeń odszkodowawczych**,
 - 4) **ochrona prawna i porada prawna w zakresie prawa karnego i wykroczeń**,
 - 5) **ochrona prawna i porada prawna w postępowaniu w związku z zatrzymaniem prawa jazdy lub dowodu rejestracyjnego**,
 - 6) **porada prawna dotycząca wypadków komunikacyjnych i wszelkich zdarzeń w ruchu drogowym** w zakresie nie objętym pkt. od 1) do 5).
3. W zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt. 1) i 2), ochrona ubezpieczeniowa przysługuje właścicielowi **pojazdu** bądź **posiadaczem** innego tytułu prawnego (umowa leasingu) do ubezpieczonego **pojazdu**.
4. W zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt. od 3) do 6) ochrona ubezpieczeniowa przysługuje:
 - 1) **Ubezpieczonemu** – również jako uprawnionemu pasażerowi bądź uprawnionemu kierowcy innych **pojazdów** niż ubezpieczony **pojazd**,
 - 2) osobom, będącym **uprawnionymi kierowcami** bądź **uprawnionymi pasażerami** ubezpieczonego **pojazdu** – w zakresie zdarzeń związanych z użytkowaniem tego **pojazdu**.
5. Poza ogólnymi wyłączeniami odpowiedzialności, wskazanymi w niniejszych **OWU**, w ubezpieczeniu ochrony prawnej ochrona ubezpieczeniowa nie przysługuje również:
 - 1) w postępowaniu w związku z zarzutem naruszenia zakazu postoju, zakazu zatrzymywania się albo też w postępowaniu w związku z parkowaniem **pojazdów** w sposób niezgodny z przepisami miejscowymi,
 - 2) jeżeli w momencie wystąpienia zdarzenia:
 - a) **Ubezpieczony** jako kierowca nie posiadał wymaganego przez przepisy prawa jazdy,
 - b) **Ubezpieczony** jako kierowca prowadził **pojazd** bez wymaganego zezwolenia albo świadectwa kwalifikacji,
6. Z zastrzeżeniem ust. 7, za każdy ubezpieczony **pojazd** pobierana jest dodatkowa składka – zgodnie z obowiązującą taryfą.
7. W przypadku gdy ochrona ubezpieczeniowa została udzielona również w wariancie **OP Rodzina**, ochrona ubezpieczeniowa dotyczy wszystkich **pojazdów** zarejestrowanych na **Ubezpieczonego** lub jego małżonka, bądź które **Ubezpieczony** bądź jego małżonka **posiada** jako korzystający na podstawie umowy leasingu (bez

konieczności dopłaty dodatkowej składki). Nie dotyczy to jednak **pojazdów** używanych w związku z **działalnością gospodarczą** lub działalnością **rolniczą** prowadzoną przez **Ubezpieczonego** lub jego małżonka. Objęcie tych **pojazdów** ochroną wymaga zapłaty dodatkowej składki – zgodnie z postanowieniami ust. 6.

WARIANT OP RODZINA

§ 2

1. W wariancie **OP Rodzina** ochroną ubezpieczeniową objęte są następujące ryzyka:
 - 1) **ochrona prawna i porada prawna przy dochodzeniu własnych roszczeń odszkodowawczych**,
 - 2) **ochrona prawna i porada prawna w zakresie prawa karnego i wykroczeń**,
 - 3) **ochrona prawna i porada prawna w zakresie prawa pracy i ubezpieczeń społecznych**,
 - 4) **ochrona prawna i porada prawna w zakresie umów i praw rzeczowych**,
 - 5) **doradztwo w zakresie prawa rodzinnego, opiekuńczego i spadkowego**,
 - 6) **porada prawna w zakresie prawa cywilnego** w zakresie nie objętym pkt. od 1) do 5).
2. Ochrona ubezpieczeniowa przysługuje:
 - 1) **Ubezpieczonemu**,
 - 2) małżonkowi **Ubezpieczonego** lub osobie, z którą **Ubezpieczony** nie zawarł związku małżeńskiego, ale prowadzi wspólne gospodarstwo domowe i pozostaje we wspólnym pożyciu,
 - 3) niepełnoletnim dzieciom osób wskazanych w punktach 1) i 2),
 - 4) pełnoletnim dzieciom osób wskazanych w punktach 1) i 2), o ile takie dziecko spełnia łącznie następujące kryteria:
 - a) nie zawarło związku małżeńskiego,
 - b) nie ukończyło 26 roku życia,
 - c) kontynuuje naukę albo inne kształcenie zawodowe w ramach publicznego lub prywatnego systemu szkolnictwa,
 - d) zamieszkuje we wspólnym gospodarstwie domowym z **Ubezpieczonym**.
3. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje obrony interesów prawnych:
 - 1) pozostających w związku z **działalnością gospodarczą** (w tym **działalnością rolniczą**), działalnością w ramach wolnego zawodu albo wszelką inną działalnością prowadzoną na własny rachunek, w wyniku których powstanie, będzie wykorzystywana albo zniesiona jednorazowo albo stała możliwość pracy zarobkowej lub źródła dochodu,
 - 2) związanych z finansowaniem przy użyciu obcych środków wszelkiego rodzaju działalności, inwestycji, lokat i przedsięwzięć.
4. Ochrona ubezpieczeniowa nie dotyczy obrony interesów prawnych obejmowanych ochroną w ramach wariantu **OP Nieruchomości**. Do objęcia ochroną ubezpieczeniową w tym zakresie konieczne jest zawarcie umowy ubezpieczenia w zakresie wariantu **OP Nieruchomości**.
5. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje obrony interesów prawnych obejmowanych ochroną w ramach wariantu **OP Auto**. Do objęcia ochroną ubezpieczeniową w tym zakresie konieczne jest zawarcie umowy ubezpieczenia w zakresie wariantu **OP Auto**. Ochrona ubezpieczeniowa przysługuje jednak **Osobom Uprawnionym** w zakresie zdarzeń w ruchu drogowym jeżeli byli oni pasażerem **pojazdów** mechanicznych, rowerzystą lub pieszym.

WARIANT OP BIZNES

§ 3

1. Ochrona ubezpieczeniowa w wariancie **OP Biznes** przysługuje w zakresie określonej w dokumencie ubezpieczenia **działalności gospodarczej** z wyłączeniem **działalności rolniczej**.
2. Ochrona nie obejmuje spraw związanych z posiadaniem lub kierowaniem **pojazdami** mechanicznymi objętymi ochroną w ramach osobnego wariantu.
3. Ochroną objęte są następujące ryzyka:
 - 1) **ochrona prawna i porada prawna przy dochodzeniu własnych roszczeń odszkodowawczych**,
 - 2) **ochrona prawna i porada prawna w zakresie prawa karnego i wykroczeń**,
 - 3) **ochrona prawna i porada prawna w zakresie prawa pracy i ubezpieczeń społecznych**,
 - 4) **ochrona prawna i porada prawna w zakresie umów i praw rzeczowych** związanych z ruchomościami stanowiącymi środki trwałe **Ubezpieczonego**, pod warunkiem, że roczny obrót **Ubezpieczonego** nie przekracza 3 000 000 zł.
4. Ochrona ubezpieczeniowa przysługuje:
 - 1) **Ubezpieczonemu** – przez którego rozumie się przedsiębiorcę wymienionego w dokumencie ubezpieczenia,
 - 2) członkom zarządu i prokurentom **Ubezpieczonego** – w zakresie wykonywania na jego rzecz obowiązków wynikających ze sprawowanej funkcji,
 - 3) pracownikom **Ubezpieczonego** – w zakresie wykonywania na jego rzecz obowiązków pracowniczych.
5. Ochrona ubezpieczeniowa nie dotyczy obrony interesów prawnych obejmowanych ochroną w ramach wariantu

OP Nieruchomości. Do objęcia ochroną ubezpieczeniową w tym zakresie konieczne jest zawarcie umowy ubezpieczenia w zakresie wariantu **OP Nieruchomości**.

6. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje obrony interesów prawnych obejmowanych ochroną w ramach wariantu **OP Auto**. Do objęcia ochroną ubezpieczeniową w tym zakresie konieczne jest zawarcie umowy ubezpieczenia w zakresie wariantu **OP Auto**.

WARIANT OP AGRO

§ 4

1. Ochrona ubezpieczeniowa w wariancie **OP Agro** przysługuje w zakresie prowadzonej **działalności rolniczej**. Ochrona nie obejmuje spraw związanych z prowadzeniem innej **działalności gospodarczej** niż **działalność rolnicza**.
2. Ochroną objęte są następujące ryzyka:
 - 1) **ochrona prawna i porada prawna przy dochodzeniu własnych roszczeń odszkodowawczych**,
 - 2) **ochrona prawna i porada prawna przy dochodzeniu odszkodowań za przymusowy ubój zwierząt**,
 - 3) **ochrona prawna i porada prawna w zakresie prawa karnego i wykroczeń**,
 - 4) **ochrona prawna i porada prawna w zakresie prawa pracy i ubezpieczeń społecznych**,
 - 5) **ochrona prawna i porada prawna w zakresie umów i praw rzeczowych** dotyczących **pojazdów** rolniczych i maszyn rolniczych nie podlegających obowiązkowi rejestracji,
 - 6) **pokrycie kosztów rzeczoznawcy** przy ocenie rozmiaru szkody w ubezpieczeniu upraw,
 - 7) **ochrona prawna i porada prawna umów związanych z prowadzoną działalnością rolniczą** – jednak w przypadku **Ubezpieczonego** nie będącego rolnikiem indywidualnym, prowadzącego **działalność rolniczą**, ochrona ubezpieczeniowa przysługuje tylko pod warunkiem, że roczny obrót **Ubezpieczonego** nie przekracza 3 000 000 zł.
3. Ochrona ubezpieczeniowa przysługuje:
 - 1) **Ubezpieczonemu**, przez którego rozumie się osobę lub podmiot wskazaną w dokumencie ubezpieczenia prowadzącą **działalność rolniczą**,
 - 2) wszystkim osobom, które świadczą na rzecz **Ubezpieczonego** prace związane z prowadzoną przez niego **działalnością rolniczą** – bez względu na podstawę zatrudnienia (w tym również niezatrudnionym przez **Ubezpieczonego** członkom rodziny) – w zakresie świadczenia prac związanych z tą działalnością,
 - 3) w przypadku podmiotów gospodarczych: członkom zarządu i prokurentom **Ubezpieczonego** – w zakresie wykonywania na jego rzecz obowiązków wynikających ze sprawowanej funkcji.
4. Ochrona ubezpieczeniowa nie dotyczy obrony interesów prawnych obejmowanych ochroną w ramach wariantu **OP Nieruchomości**. Do objęcia ochroną ubezpieczeniową w tym zakresie konieczne jest zawarcie umowy ubezpieczenia w zakresie wariantu **OP Nieruchomości**.
5. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje obrony interesów prawnych obejmowanych ochroną w ramach wariantu **OP Auto**. Do objęcia ochroną ubezpieczeniową w tym zakresie konieczne jest zawarcie umowy ubezpieczenia w zakresie wariantu **OP Auto**. Ochrona ubezpieczeniowa przysługuje jednak **Osobom Uprawnionym** w zakresie zdarzeń w ruchu drogowym jeżeli byli oni pasażerem **pojazdów** mechanicznych, rowerzystą lub pieszym.

WARIANT OP NIERUCHOMOŚCI

§ 5

1. Ochrona ubezpieczeniowa w ramach wariantu **OP Nieruchomości** może zostać udzielona wyłącznie pod warunkiem, że umowa ubezpieczenia obejmuje przynajmniej jeden z wariantów ubezpieczenia wymienionych poniżej:
 - 1) **OP Rodzina**,
 - 2) **OP Biznes**,
 - 3) **OP Agro**.
2. W wariancie **OP Nieruchomości** ochrona ubezpieczeniowa przysługuje w zakresie ubezpieczenia ochrony prawnej i porady prawnej oraz obejmuje wszelkie sprawy i roszczenia związane z byciem właścicielem, użytkownikiem wieczystym, wynajmującym, wdzierzawiającym, najemcą, dzierżawcą lub użytkownikiem wskazanej w **polisie** nieruchomości i obejmuje obronę prawnych interesów z tytułu stosunku dzierżawy i najmu oraz praw rzeczowych – poza sprawami wyłączonymi z zakresu ochrony ubezpieczeniowej. Za jednoznaczne z byciem właścicielem uważa się bycie uprawnionym w ramach spółdzielczego prawa do lokalu/budynku.
3. W rozumieniu niniejszych **OWU** przez (osobną) nieruchomość rozumie się:
 - 1) budynek – nawet w przypadku gdy dwa lub więcej budynków stanowią część składową tej samej nieruchomości gruntowej,
 - 2) lokal mieszkalny (mieszkanie) lub użytkowy – jeśli stanowi wyodrębnioną całość funkcjonalną, służącą zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych lub użytkowych – nawet jeśli nie stanowi odrębnej nieruchomości lokalowej,

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA OCHRONY PRAWNEJ

- 3) nieruchomości gruntowe, wraz ze wszystkimi częściami składowymi nie stanowiącymi osobnych nieruchomości w rozumieniu niniejszego paragrafu; w przypadku gdy ochrona ubezpieczeniowa obejmuje budynek (budynki) stanowiące część składową nieruchomości gruntowej, ochrona ubezpieczeniowa rozciąga się również na tę nieruchomość gruntową bez potrzeby opłacania dodatkowej składki.
4. Nieruchomość, której dotyczy ochrona ubezpieczeniowa musi być wskazana w **polisie**. W przypadku braku takiego wskazania uznaje się, że ochroną objęta jest nieruchomość znajdująca się pod adresem **Ubezpieczonego** wskazanym w **polisie**.
5. W przypadku rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej o wariant OP Nieruchomości w odniesieniu do wariantu OP Agro, ochrona ubezpieczeniowa (bez konieczności dopłaty dodatkowej składki za drugą i kolejną nieruchomość) dotyczy wszystkich nieruchomości wchodzących w skład prowadzonego przez **Ubezpieczonego** gospodarstwa rolnego.
6. Z zastrzeżeniem ust. 3 pkt 3) i ust. 5, składka ubezpieczeniowa zależy od ilości nieruchomości objętych ochroną ubezpieczeniową.

Piotr Narloch
Prezes Zarządu

Marcin Kotulski
Członek Zarządu

Osobie fizycznej mającej status Ubezpieczającego/Ubezpieczonego/Uprawnionego z tytułu zawartej Umowy ubezpieczenia przysługują prawo do składania reklamacji w siedzibie Ubezpieczyciela, w Oddziałach lub pisemnie na adres Ubezpieczyciela, a także e-mailem na adres skargi@concordiaubezpieczenia.pl oraz pod nr tel. **61 858 48 00**. Odpowiedzi na złożoną reklamację Ubezpieczyciel udziela telefonicznie bądź pisemnie bezzwłocznie, jednak nie później niż w terminie do 30 dni od daty jej otrzymania. W uzasadnionych przypadkach termin udzielenia odpowiedzi może zostać wydłużony do 90 dni, o czym składający reklamację zostanie poinformowany. Spory mogą być rozstrzygane: przed Sądem Polubownym przy Rzeczniku Ubezpieczonych, (o ile wartość przedmiotu sporu jest wyższa niż 1 000 zł) lub przez sąd powszechny, zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania cywilnego. Dodatkowo Ubezpieczający/Ubezpieczeni/Uprawnieni z tytułu zawartej Umowy ubezpieczenia będący konsumentami, mogą uzyskać bezpłatną pomoc prawną świadczoną przez Miejskich lub Powiatowych Rzeczników Konsumentów. Właściwym dla Ubezpieczyciela organem nadzoru jest Komisja Nadzoru Finansowego.

Załącznik ZAKRESY UBEZPIECZENIA

Zakres ubezpieczenia	Wariant ubezpieczenia	OP AUTO	OP RODZINA	OP BIZNES	OP AGRO
ochrona prawna i porada prawna przy dochodzeniu własnych roszczeń odszkodowawczych		+	+	+	+
ochrona prawna i porada prawna przy dochodzeniu odszkodowań za przymusowy ubój zwierząt		-	-	-	+
ochrona prawna i porada prawna w zakresie prawa karnego i wykroczeń		+	+	+	+
ochrona prawna i porada prawna w zakresie prawa pracy i ubezpieczeń społecznych		-	+	+	+
ochrona prawna i porada prawna w zakresie umów i praw rzeczowych*		+	+	+	+
ochrona prawna i porada prawna umów związanych z prowadzoną działalnością rolniczą*		-	-	-	+
ochrona prawna w sądowych sprawach podatkowych związanych z ubezpieczonym pojazdem		+	-	-	-
ochrona prawna i porada prawna w postępowaniu w związku z zatrzymaniem prawa jazdy lub dowodu rejestracyjnego		+	-	-	-
doradztwo w zakresie prawa rodzinnego, opiekuńczego i spadkowego		-	+	-	-
porada prawna dotycząca wypadków komunikacyjnych i wszelkich zdarzeń w ruchu drogowym w zakresie nie objętym pozostałymi zakresami OP Auto		+	-	-	-
porada prawna w zakresie prawa cywilnego w zakresie nie objętym pozostałymi zakresami OP Rodzina		-	+	-	-
pokrycie kosztów rzeczoznawcy przy ocenie rozmiaru szkody w ubezpieczeniu upraw		-	-	-	+
Możliwość rozszerzenia ochrony o wariant OP Nieruchomości Ochrona prawna i porada prawna z tytułu stosunku dzierżawy i najmu oraz praw rzeczowych dot. ubezpieczonej nieruchomości		-	+	+	+

* zgodnie z warunkami Rozdziału II OWU Ochrony Prawnej